

PATVIRTINTA
Papilės Simono Daukanto gimnazijos
direktoriaus 2023 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V-189

PAPILĖS SIMONO DAUKANTO GIMNAZIJA
GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ UGDYMO(SI) IR SKATINIMO TVARKOS
APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Papilės Simono Daukanto gimnazijos (toliau – Gimnazijos) Gabių ir talentingų mokinių ugdymo(si) ir skatinimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti atskleisti mokinių gabumus, sudaryti galimybes visapusiškam ugdymui(si) bei motyvacijai kelti.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Gabių ir talentingų vaikų ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-105.

3. Vartojamos sąvokos:

3.1. **Gabūs vaikai** - tai vaikai, galintys efektyviai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš patirties. Jų intelektinių gebėjimų lygis yra labai aukštas. Turėdami šiuos intelektinius gebėjimus, gabūs vaikai lenkia arba pajėgūs pralenkti panašios patirties ir aplinkos bendraamžius savo vienos ar kelių mokslo sričių akademiniais pasiekimais. Šiems vaikams būdingas aukštas kūrybiškumo lygis.

3.2. **Talentingi vaikai** – tai vaikai, turintys ypatingų gebėjimų, kurie pasireiškia vienos ar kelių meno, mokslo ar sporto sričių pasiekimais.

3.3. Gabumai gali pasireikšti vienoje ar keliose šių sričių: bendrojo intelekto, atskiroje mokslo srityje (akademinėje srityje), socialinio funkcionavimo, meninės veiklos.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Gabių ir talentingų mokinių ugdymo(si) ir skatinimo tvarkos aprašo tikslas - sukurti gimnazijoje veiksmingą mokinių ugdymo(si) ir skatinimo sistemą, kuri leistų gabumų ir talentų turintiems gimnazijos mokiniams plėtoti savo prigimtinius gebėjimus.

5. Uždaviniai:

5.1. atpažinti gabius ir talentingus vaikus;

5.2. skatinti dalyvauti rajono, šalies, tarptautiniuose konkursuose, koncertuose, dalykinėse olimpiadose, varžybose, meno darbų parodose, konferencijose;

5.3. pritaikyti (pagal galimybes) ugdymo turinį, aplinką gabių vaikų poreikiams;

5.4. tobulinti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gabių ir talentingų vaikų atpažinimo ir ugdymo kompetencijas;

5.5. skatinti mokinių tėvus aktyviai dalyvauti gimnazijos veikloje atpažįstant ir ugdant ypatingus mokinių gabumus;

5.6. taikyti gabių mokinių skatinimo priemones.

III. GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ IDENTIFIKAVIMAS, UGDYMAS

6. Gabių ir talentingų mokinių ugdymas apima jų atpažinimą, individualizavimą ir diferencijavimą.

7. Gabius ir talentingus mokinius mokytojai atpažįsta atsižvelgdami į:

7.1. mokinių dalykų mokymosi pasiekimų labai gerus ir puikius įvertinimus;

7.2. kalbinius ir literatūrinius, tikslųjų mokslų, meninius konkursus, mokomųjų dalykų olimpiadas, sportines varžybas, tikslinius projektus, darbų parodas, koncertus ir kitus tikslinės paskirties renginių prizinės vietos laimėjimus;

7.3. išskirtinius kurios nors srities gebėjimus, įgūdžius, kūrybiškumą, platų žinių spektrą;

7.4. mokomųjų dalykų patikrinimo testų, trimestrų, mokomųjų dalykų olimpiadų, konkursų, NMPP 4, 8 klasių rezultatus.

8. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas pagal amžių, gebėjimus ir polinkius diferencijuojamas, specializuojamas, individualizuojamas:

8.1. suteikiant galimybę rinktis neformaliojo švietimo programas;

8.2. teikiama galimybė tapti kitų mokinių konsultantu, darbo grupėje, projekto vadovu;

8.3. mokiniams ugdymas diferencijuojamas, teikiant skirtingo sudėtingumo lygių užduotis;

8.4. teikiamos bendros užduotys, bet reikalaujama skirtingo jų atlikimo ar būdo;

8.5. diferencijuojant ir individualizuojant namų darbų užduotis ir atlikimo būdus;

8.6. dalis darbų atlieka savarankiškai;

8.7. teikiama galimybė įsisavinti kursą paties mokinio tempu;

8.8. teikiamos papildomos užduotys, siekiant praplėsti žinias ir įgūdžius.

IV. GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ SKATINIMAS IR UGDYMO(SI) ORGANIZAVIMAS

9. Jei išryškėja tik pavieniai gabūs mokiniai, jų gebėjimų lavinimas organizuojamas pamokoje diferencijuojant, personalizuojant, individualizuojant, suasmeninant užduotis.

10. Rajono, respublikos ir tarptautinių olimpiadų, varžybų ir kitų konkursų nugalėtojai, laureatai, apdovanoti organizatorių diplomais ar padėkos raštais, steigiamais prizais.

11. Olimpiadų, varžybų, konkursų prizinių vietų laimėtojus dalyko mokytojas įvertina aukščiausiu formaliuoju įvertinimu, elektroniniame dienyne įrašo padėką tėvams, nedalykinių konkursų nugalėtojų tėvams, padėką įrašo klasės vadovas.

12. Mokinių pasiekimais pasidžiaugiama sklaidos straipsniu gimnazijos internetinėje svetainėje ir internetiniuose portaluose. Už rezultatų sklaidą atsakingas dalyko mokytojas arba neformaliojo švietimo pedagogas, gimnazijos internetinei svetainei skirtą informaciją siunčiant svetainės administratoriui, pasirinktiems internetiniams portalams skirtą medžiagą mokytojais siunčia asmeniškai.

13. Pasibaigus I, II ir III trimestro vertinimui visų pažymių vidurkis, pasiekimų lygis (1-4 kl.) pagal elektroninio dienyno duomenis (Ataskaitos – „TOP mokiniai pagal vidurki“) išrenkami 10 geriausių 1-4, 5-IV klasių mokinių.

14. Esant galimybei, atsižvelgiant į turimas lėšas, mokslo metų pabaigoje 5-IV klasių mokiniams, kurių metinis įvertinimas 9 -10 balų ir pradinių klasių (1-4) mokiniams, kurių metinis įvertinimas yra aukštesniu lygiu, rajono, respublikos ir tarptautinių olimpiadų, varžybų ir kitų konkursų nugalėtojams, laureatams organizuojama edukacinė pažintinė išvyka.

15. Gimnazijos administracija:

15.1. vykdo sistemingą gabių mokinių ugdymo(si) stebėjimo, įsivertinimo ir pagalbos teikimo priežiūrą;

15.2. pavaduotoja ugdymui ir klasių veiklos vadovai iki gegužės 15 d. surenka duomenis iš mokytojų apie gabius mokinius. Gegužės mėnesį vykdomas VGK posėdis, kuriame svarstomos gabių mokinių kandidatūros.

15.3. sudaro sąlygas gabių mokinių poreikių tenkinimui, gebėjimų lavinimui neformalioje veikloje (būreliuose, olimpiadose, konkursuose).

16. Dalykų mokytojai:

16.1. įvertinę standartizuotų žinių, diagnostinių testų rezultatus, kitų mokytojų nuomonę nuomonę nusistato gabius, talentingus, nestandartinio mąstymo mokinius;

16.2. individualizuoja ir diferencijuoja darbą su gabiais mokiniais: itin gabiems mokiniams kuria individualias programas, atitinkančias jų gebėjimus; individualizuoja užduotis;

16.3. vertina gabių mokinių ugdymosi pasiekimus, skatina ir motyvuoja;

16.4. seka ir analizuoja gabaus mokinio asmeninę pažangą;

16.5. bendradarbiauja su gabių mokinių tėvais: elektroniniame dienyne informuoja tėvus apie vaiko gabumus, aptaria bendradarbiavimo galimybes siekiant optimalaus ugdymo(si) rezultato; informuoja tėvus elektroniniame dienyne apie mokinio daromą pažangą;

16.6. tobulina kvalifikaciją, dalijasi gerąja patirtimi su kolegomis.

17. Mokiniai:

17.1. stebi savo asmeninę pažangą;

17.2. po pirmo, antro ir trečio trimestrų įsivertina savo ugdymosi pasiekimus, aptaria juos su dalyko mokytojais, tėvais.

18. Mokinių tėvai, globėjai, rūpintojai:

18.1. domisi vaiko mokymosi pasiekimais, pažanga;

18.2. po pirmo, antro ir trečio trimestro aptaria vaiko ugdymosi pasiekimus su mokytojais

(elektroniniame dienyne ar individualiu pokalbiu).

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje www.papilesgimnazija.lt;

20. Šios tvarkos turinys gali būti keičiamas ar papildomas gimnazijos direktoriaus įsakymu, pritarus gimnazijos taryboje.
